

Ansaküla Põllumeeste Seltsi

S a l m e

maatulunduse näituse

j u h t

27—28. augustini 1932 a.

Salmel, Abruka wallamaja juures

ARA PT-3574

Anseküla Põllumeeste Seltsi

S a l m e

maatulunduse näituse

j u h t

27—28. augustini 1932 a.

Salmel, Abruka wallamaja juures.

ARHIIVKOGU
RAAMATUKOGU
TARBE LIIKLOU

6 11492302

Stichting de Hollandsche Schied

9 m l n S

1885 a. Augusti 25-28. Salmel, Kihula wallomaja juurek.

TARTU ÜLIKOOI
RAAMATUKOGU
ARHIIVKOGU

Salme maatulunduse näitus

27.—28. augustini 1932 a.

I

Näituse üldlooraldus:

Näituse toimepanija — Anseküla Põllumeeste Selts.
Täidesaatew orgaan — Näituse juhatus.

II

Näituse juhatus:

Esimees — E. Lint, Seltsi esimees.

Sekretär — E. Martin.

Rassapidaja — P. Tuulik.

” ” abi — J. Err.

Hindamiste juhataja — U. Raal.

Wäljapanetute juhataja — W. Kirsch.

Korra juhataja — P. Munt.

” ” abi U. Martinson.

Põllutööminiisteeriumi esindaja

auhindamiskomisjonides — agr. U. Raal.

Põllutöökoja esindaja — P.-koja liige U. Raal.

III

Osakondade juhatajad:

Maaparandus ja rohumaad — E. Kentis.

Põldtaimetaswatus — W. Kirsch.

Miandus ja mesindus — J. Stein.

Sea-, lamba- ja linnukaswatus — U. Riilaspea.

Kalandus — U. Herm.

Talusaaduste ümbertöötamine — H. Mahlberg.

Kodumajandus — H. Pagland.

Metsandus ja turwas — O. Suwi.

Maaehitused — J. Uvit.

Meeskäsitöö — H. Kann.

Naiskäsitöö — U. Ruut.

Maatulunduslik uurimistöö — E. Martin.

Tegelikud tööd — W. Kirsch ja E. Kirs.

Wõiwõistlus — J. Klaassen (Saaremaa Piimaühingute
Reffseltsi korraldusel).

Maatõugu noorkarja näitus — U. Nei. (Eesti Maa-
karjakaswatajate Seltsi korraldusel.)

IV

Näituse päewalord.

Näitus on awatud waatamiseks:

27. augustil kell 1—8.

28. " " 8—5.

Laupäewal 27. augustil:

Kell 1 Näituse awamine, terwitused ja auhindamise
algus. Wõiwõistlus.

" 5—8 Lüpsi-, loomapuhastamise- ja künniwõistlus
Ansekülas, hra E. Linke Easte talus.

Pühapäewal 28 augustil:

Kell 8—12 Seletuste andmine väljapaneejailt.

" 10—12 Maatõugu noorkarja näitus.

" 12—1 Retramise ja wõrgutudumise wõistlused.

" 1—2 Juurwilja harimise näitetöö Waiwere Maa-
noorte Ringi poolt.

" 5 Näituse lõpp ja auhindade väljaandmine.

" 7 Pidula Anseküla Maanoorte Ringi korraldusel.

V

Näituse tegelaste märgid:

Juhatus — Eesti lipuwärwilised linnid.

Osakonna juhatajad — rohelistes linnid.

Auhindajad — walged linnid.

Korrapidajad — kollased linnid.

Salme maatulunduse näituse väljapanekud.

I Maaparandus ja rohumaad.

Hindajad : A. Kaal, A. Kaar, B. Kirsch, C. Martin,
D. Kents.

Peeter Tuulik, Abruka w. Kaimri k.

1. Maaparandustöid.
Jaak Tuulik, Abruka w. Kaimri k.
2. Maaparandustöid.
Karl Lember, Torgu w. Kaawi k.
3. Maaparandustöid.
Peeter Perens, Torgu w. Kaawi k.
4. Maaparandustöid.
Jakob Err, Abruka w. Kaimri k.
5. Maaparandustöid.
Hindrek Arge, Abruka w. Suurna k.
6. Maaparandustöid.
Saas Mann, Abruka w. Kaimri k.
7. Maaparandustöid.
Oskar Nus, Pärtsama w. Tiitsuotsja k.
8. Maaparandustöid.
Mihkel Abdosson, Pärtsama w. Pamma k.
9. Maaparandustöid.
Wassili Kruusmägi, Pärtsama w. Koiduwälja k.
10. Maaparandustöid.
Mihkel Kõwa, Pärtsama w. Koiduwälja k.
11. Maaparandustöid.
Jaan Känk, Pärtsama w. Nõmme k.
12. Maaparandustöid.
Jaan Kärm, Pärtsama w. Tiitsuotsja k.
13. Maaparandustöid.

- August Wäli, Abruta w. Tiinuse as.
14. Maaparandustöid.
Jakob Arge, Kärla w. Hirmuste k.
15. Maaparandustöid.

II Põldtaimelõwatus.

Hindajad : A. Kaal, A. Kaar, E. Martin, W. Kirsch,
A. Rosenfeldt.

- Friedrich Aru, Torgu w. Mõntu as.
16. Põldtaimi : söödajuurwili, rufis Champanje,
sordikartuleid.
Peeter Perens, Torgu w. Kaawi k.
17. Sordikartuleid.
Martin Grumm, Lummada w. Koimla k.
18. Söödajuurwilju.
Wladimir Grünberg, Kuusnõmme mõis.
19. Sordikartuleid.
Jaau Alber, Lummada w. Riisku k.
20. Söödajuurwilju, talinisu Birgita.
Albert Kald, Kihelkonna w. Wiki k.
21. Suwirufis, söödapeet, wäetuskatse ruffiga.
Jakob Err, Abruka w. Kaimri k.
22. Sordikartul Deodora.
Oskar Kolk, Kaarma-Suurwald, Tahula aj.
23. Uudismaa wilju.
Hindrek Rose, Abruka w. Suurna k.
24. Kartul Odenwaldi sinine.
Mõntu Maanoorte Ring, Torgu w.
25. Roguwäljapanek põldtaimeid.
Anseküla Maanoorte Ring, Abruka w.
26. Roguwäljapanek põldtaimeid.

- Gotlandi Maanoorte Ring, Lümmada w.
27. Roguwäljapanek põldtaimeid.
Lümmada Maanoorte Ring, Lümmada w.
28. Roguwäljapanek põldtaimeid.
Käesla Maanoorte Ring, Kärla w.
29. Roguwäljapanek põldtaimeid.
Kaswa Maanoorte Ring, Kaarma-Suurw.
30. Roguwäljapanek põldtaimeid.
Waiwere Maanoorte Ring, Kaarma-S w.
31. Roguwäljapanek põldtaimeid.
Pihtla Maanoorte Ring, Pihtla w.
32. Roguwäljapanek põldtaimeid.
Kaarma Maanoorte Ring, Loona w.
33. Roguwäljapanek põldtaimeid.
Kandwere Maanoorte Ring, Kaarma-S.w.
34. Roguwäljapanek põldtaimeid.
Eikla Maanoorte Ring, Loona w.
35. Roguwäljapanek põldtaimeid.
Upa Maanoorte Ring, Kaarma-S.w.
36. Roguwäljapanek põldtaimeid.
Jaak Nit, Abruka w. Anseküla
37. Uudismaa obra ja nisu wõrdluskasw.
Triin Leppik, Abruka w. Smara t.
38. 4 tahuline (maader).

III Viandus.

Hindajad: A. Kaal, C. Martin, J. Stein, W. Kirsch.

- Mõntu Maanoorte Ring, Torgu w.
39. Roguwäljapanek köögivilju.
Anseküla Maanoorte Ring, Abruka w.
40. Roguwäljapanek köögivilju.
Gotlandi Maanoorte Ring, Lümmada w.
41. Roguwäljapanek köögivilju.

- Lümmada Maanoorte Ring, Lümmada w.
42. Roguwäljapanef köögivilju.
Käesla Maanoorte Ring, Kärla w.
43. Roguwäljapanef köögivilju.
Kaswa Maanoorte Ring, Kaarma-Suurwald.
44. Roguwäljapanef köögivilju.
Waiwere Maanoorte Ring, Kaarma-Suurwald.
45. Roguwäljapanef köögivilju.
Pihtla Maanoorte Ring, Pihtla w.
46. Roguwäljapanef köögivilju.
Randwere Maanoorte Ring, Kaarma-Suurwald.
47. Roguwäljapanef köögivilju.
Eilla Maanoorte Ring, Loona w.
48. Roguwäljapanef köögivilju.
Upa Maanoorte Ring, Kaarma-Suurwald.
49. Roguwäljapanef köögivilju.
Liisa Pruul, Abruka w. Suurna t.
50. Köögivilju.
Jakob Urge, Kärla w. Hirmuste t.
51. Humalaid.

IV Seafaswatus.

Hindajad : A. Kaal, U. Kiilaspea, H. Ostawel, E. Lint.

- Kõljala Põllutööriist, Pihtla w.
52. Parandatud maatõugu emis „Päriwere Keet“
53. „ „ „ „ „Kõljala Keet“
54. Grupp parandatud maatõugu noori kulte.
Jüri Kamm, Abruka w. Metsalõuka t.
55. Parandatud maatõugu kult „Maarja Mõnus 3“
Wladimir Grünberg, Lümmada w. Ruusnõmme mõis.
56. Parandatud maatõugu kult „Maarja Jüts 5“
Peeter Tuulit, Abruka w. Kaimri t.
57. Suurwalge Ingliseõugu kult „Imastu Kõue 12“

- Wladimir Grünberg, Limmada w. Ruusnõmme mõis.
58. Puht- ja segawerelise kuldi järglasi wõrdlusets.
Peekonsigade kaswatajailt.
59. Grupp peekonsigu.

V Lambalaskwatus.

- Hindajad : A. Kaal, E. Martin, A. Kiilaspea
- Kõljala põllutöökoos, Pihtla w.
60. Shropshire tõugu jäär,
61. Shropshire tõugu utt kahe järglasega.
Karl Pruul, Abruka w. Suurna t.
62. Shropshire tõugu jäär.
Eduard Aus, Abruka w. Tiinuse as.
63. Shropshire segawerd lambaid.
Priidu Lõhmus, Loona w. Kaarma t.
64. Shropshire segawerd jäär.
65. Shropshire segawerd utt 2 järglasega.

VI Linnulaskwatus.

- Hindajad : A. Kaal, K. Paaland, A. Kiilaspea, P. Munt.
- Aun Tuulit, Abruka w. Kaimri t.
66. Leghorni tõugu kanade grupp : 2 kuffe ja 10 kana.
Hindrek Arge Abruka w. Suurna t.
67. Leghorni tõugu kanade grupp : 1 kuff ja 5 kana.
Alwine Mann, Abruka w. Kaimri t.
68. Leghorni tõugu kanade grupp : kuff ja 2 kana.
Wladimir Grünberg, Limmada w. Ruusnõmme mõis.
69. Grupp Minorika tõugu kanu : 1 kuff ja 5 kana.
Konstatin Saar, Torgu w. Mõisa küla.
70. Grupp Tulunsi anesid : 1 isa ja 1 ema.

VII Mesindus.

Hindajad : A. Kaal, E. Martin, B. Grumm.

Otto Raju, Kuresaare, Suur Sadama t. 25. (Mesila
Abruka wallas, Raugatuma t.)

71. Mesi kvaliteedi märgi all.

72. Baha.

73. Dadanblati taru.

Johannes Kuut, Abruka w. Salme t.

74. Mesi.

Jüri Aus, Abruka w. Länga t.

75. Mesi.

Tidref Aus, Abruka w. Länga t.

76. Mesi.

VIII Kalandus.

Hindajad : A. Herm, S. Paaland, L. Krull, P. Hüüdma.

Eduard Tamm'e kalakonserwitööstus.

Kihelkonna w. Waigurand.

77. Konserveeritud lestad.

78. Kalasaadused.

Alma Kluge, Abruka w. Salme t.

79. Suitsetatud kalad.

80. Wärskekala.

81. Soolakala.

Aleksander Hallier, firma „Kalur“, Kuresaar,

S. Sadama t. 57.

82. Kalastuse tarbed, partained ja würtsid.

Alfred Feldberg, Kuresaar, Priuli 12.

83. Suitsetkala.

Priidik Kuust, Abruka w. Salme t.

84. Soolakala.

- Priidit Wahter, Abruka w. Salme t.
85. Soolakala. August Lepit, Abruka w. Salme t.
86. Soolakala. Karl Teeäär Abruka w. Salme t.
87. Soolakala.

IX Kodumajandus.

Hindajad : H. Bagland, J. Stein, B. Martin, L. Kents.

- Aliide Ruut, Abruka w., Salme t.
88. Reediseid ja küpsiseid. Aliide Rann, Abruka w. Tiirimetsa t.
89. Reediseid. Eugenie Paimel, Abruka w. Tiirimetsa.
90. Reediseid. Alwine Mann, Abruka w. Kaimri t.
91. Reediseid. Aleksander Järm, Kuresaare, Kuberangu t. 26.
92. Wahwleid ja jäätis. Upa Maanoorte Ring, Kaarma-Suur w.
93. Reediseid.

X Talusaaduste ümbertöötamine.

Hindajad : H. Otsamuel, A. Kaar, P. Häidest.

- Shimshilewitshi Kohila nahawabrik.
94. Nahatööstuse saadusi. Woldemar Kirsch, Kaarma-Suurwald Ansi t.
95. Nahatööstuse saadusi. Jüri Ranni Tiirimetsa jahuweski.
96. Jahwatussaadusi. (Püül, poolpüül, truuup ja walgetang).

XI Võidõistlus.

Saaremaa Piimaühingute Keskseksi korraldusel.

Hindajad: 3 eritundjat ja 6 meierit.

97. Põide piimaühing.
Eksportvõdi.
98. Baljala piimaühing.
Eksportvõdi.
99. Muhu piimaühing.
Eksportvõdi.
100. Pihtla piimaühing.
Eksportvõdi.
101. Salme piimaühing.
Eksportvõdi.
102. Torgu piimaühing.
Eksportvõdi.
103. Sõrve piimaühing.
Eksportvõdi.
104. Tõlluste piimaühing.
Eksportvõdi.
105. Karja piimaühing.
Eksportvõdi.
106. Maasi piimaühing.
Eksportvõdi.

XII Metsandus ja turvas.

Hindajad: W. Kirsch, J. Arwif, L. Kents.

Saaremaa Metsaühing, Kuresaare.

107. Metsapuude taimaed.
108. Metsafakultuuri tööriistu, kogusid ja õppewahendeid.
Heinrich Waher, Mustjala w. Silla t.
109. Puusaadusi: tõrw, terpentiin, tõkat, fenolaat, süsi.

XIII Maaehitused.

Hindajad : J. Awik, N. Jürisson, P. Häidest.

Hindret Kann, Abruta w. Tiirimetsa.

110. Tsementkiwid.

111. Rootsi wärm.

Aleksander Helbe, Torgu w. Hänga t.

112. Tsementkiwid.

113. Tsementkiwi press.

XIV Meestähtöö.

Hindajad : A. Kaal, J. Awik, P. Häidest, H. Otsawel,
H. Kann.

Feodor Baatspuu, Kuresaar, Uus t. 35.

114. Saktu (Pööratru).

115. Köblafi.

Walentin Johanson, Abruta w. Üüdiapä t.

116. Tualalettpeegel.

Wiktor Grumm, Lummada w. Koinla t.

117. Juurwilja reawahede harija.

Jüri Aug, Abruta w. Tiirimetsa t.

118. Koolipint.

Gustaw Kurgpöld, Kuresaare, Kubermangu tän. 24.

119. Grammosonid.

Karl Tuling, Kuresaare, Pärna t. 55.

120. Walatud metallesemed (lufud, hinged, rõngad, kellad jne).

L. Rist, Torgu w. Laabla t.

121. Korwid.

„Meie Maa“ trüki- ja köitetoda, Kuresaare, Piff t. 6.

122. Trüki- ja köitetöid.

J. Rosenbusch Saaremaa I loogatööstus, Kuresaar,
Kubermangu tän. nr. 26.

123. Loogad.

EX LIBR. UNIV. TART.

XV Naistähtöö

Hindajad: A. Kaal, S. Linno, H. Paaland, J. Stein,
B. Martin.

- Alide Ruut, Abruka w. Salme t.
124. Kudumistöid.
Alwine Mann, Abruka w. Kaimri t.
125. Kudumistöid.
Marie Mann, Torgu w. Tammuna t.
126. Kudumistöid.
Noofi Arge, Abruka w. Vänga t.
127. Kudumistöid.
Triin Kaasmann, Abruka w. Anseküla.
128. Kudumistöid.
Marie Suttur, Abruka w. Salme t.
129. Kudumistöid.
Marie Bahter, Abruka w. Salme t.
130. Kudumistöid.
Linda Lember, Torgu w. Kaawi t.
131. Väljaõmblus- ja heegeldustöid.
Kaisa Dffman, Abruka w. Kaugatuma.
132. Väljaõmblus- ja õmblustöid.
Sarra Mõlder, Kaarma = Suurw. Kaswa t.
133. Warrastega kudumise ja titandustöid.

XVI Maatulunduslik uurimustöö.

Hindajad: P. Häidest, H. Otsarwel, E. Kents.

Cesti Seataswatuse Selts, Tallinn, Pitt 40.

134. Otsarwelo hane sõnnikulauda seajulg.
135. Talus walmistatud hetklimasin.
136. Talus walmistatud kartulipurustaja.
137. Sigade süübasegud ja tabelid.
Wladimir Grünberg, Lummada w. Kuusnõmme.
138. Seataswatuse arwepidamine.

- Elmar Kuum, Kaarma-Suurw. Trase t.
139. Seataswatuse arwepidamine.
Magnus Öispuu, Pihtla w. Saare t.
140. Seataswatuse arwepidamine.
Peeter Tuulit, Abruka w. Raimri t.
141. Seataswatuse arwepidamine.
Waiwere maanoorte Ring, Kaarma-Suurwald
142. Juurwiisja kaswatamise riistade kogu.
Saaremaa Maanoorte Ringide Ühendus.
143. Ühenduse tegewuse ülewaade.
R/ü. „Agronom“, Tallinna, Pikk t. 40.
144. Maatulunduslik kirjandus.
Tshhiilispetri Põllumajandusliku Büroo Jda = Balti-
tumi osakond, Tallinna, Lai tän. 32.
145. Tshhiilispetri proowid.

XVII Zegeliffude tööde wõistlusjed.

a) Lüpfiwõistlus :

Hindajad: A. Kaal, A. Rei, W. Kirsch, E. Kirs, E. Vint.
Wõistlejate ja abinõude korraldaja Ed. Kirs.

b) Loomapuhastamismõistlus :

Hindajad : A. Kaal, A. Rei, W. Kirsch, E. Kirs, E. Vint.
Wõistlejate ja abinõude korraldaja E. Kirs.

d) Pünnimõistlus :

Hindajad : A. Kaal, P. Häidest, A. Rosenfeldt, E. Vint.
Wõistlejate ja abinõude korraldaja W. Kirsch.

e) Keträmismõistlus :

Hindajad: A. Kaal, H. Pagland, A. Kuut.
Wõistlejate ja abinõude korraldaja H. Pagland.

f) Wörgutudumise mõistlus.

Hindajad: A. Kaal, A. Herm, P. Hüüdma, V. Krull.
Wõistlejate ja abinõude korraldaja A. Herm.

g) Juurwiisjakaswatuse näitetöö :

Hindajad: A. Kaal, E. Martin, W. Kirsch.
Näitetöö ja tööabinõude korraldaja D. Koll.

XVIII Gesti maalarja noortlarja näitus.

Korraldaja ja hindaja: A. Rei.

A. Zuling

wälwalamise- ja mehaanika

==== tööstus ====

Kurelaares, Värna tän. nr. 55.

**Signaali tellad, laewa lajututse lufud,
hinged, haagid, rõngad.**

**Kummuti lufusildid käehatistestega,
majautse lufu käepidemed ja sildid,
kети proowid platfide piiramisest,
hanaristi sildid kirjadega.**

**Kimetatud töid, la lette saab walmis-
tada ainult ettetellimise peale.**

Proowid wäljapandud käesolewal näitusel.

Kinnitusselts „TALU“

Peakontor – Tallinn, Estonia
puiestee 27.

ESITAJAD SAAREMAAL IGAS VALLAS.

Kuresaares: B. Martin, Pikk 15;
M. Kalm – Kaitseliidu Ma-
leva staap ja J. Mets, Ko-
mandandi tän. nr. 12.

Kihelkonnal: E. Martin; Pidulas
J. Laul.

Toimetab soodsatel tingimustel
tule-, elu-, õnnetujuhtumuste-, ra-
he-, koduloomade ja murdvar-
guste kindlustusi.

☐ Vastutuskapitalid ☐
üle 50.000.000 sendi.